tenario numero ple
nitudo significatur
spūs . ut demonstret
quia spūs sancti bap
tizatis tribuit plem
tudo . Ysopus autem
cū qua eadem aqua
spargitur herba humi
lis que radicibus sua
saxoru duriciam dig
tur penetrare . et inte
rioribus pectoris ine
dere incomodis . ut
etiam aspergine imū
dinc celebant i lege
figuratur humanita
[illegible] . que duricia
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
tis [illegible] lectio
[illegible] ii.
[illegible]
in candem aquā ut
significet fontes o
na nō indulgere . h

eos quos dño nūtia
uerūt inuidacionē se
p operam dare . Circui
it autē et totā ecclām
et aspergit parietes il
lius . ut demonstret
se ōnem curam ipen
dere utriusque sexui om
etati ōm dignitati .
Deinde veniens [illegible]
altare aspergit [illegible]
ōnem ecclesiam [illegible]
nō solū [illegible] ēē [illegible]
datis [illegible] a per
[illegible] operis . sed etiam
cogitationis . Est autē
[illegible] eadem ecclīa an
[illegible] a terra ge
[illegible]
[illegible]
dere [illegible] . idest
[illegible]nationis . lectio iii.
Canitur autem
antiphona et
psalmus exurgat deus
[illegible] dyabolo et mimi
eius cōuenire
credendus est.
[illegible] autē antipho
nam . qui habitat i
adiutorio altissimi

[illegible] Räkenskap
för [illegible]
Pro Anno 1583

Mantalet aff Jeslais och Rokolax Sochner medh Copier och Quittentzer Item Saköres Register Anno etc

1585

et cetera. asserentes [illegible]
missu[m] posse protegi
ab eo. nisi cum [illegible] eius
adiutorio habita[m] [illegible]
cre[dit]. In eo vero quod mu[n]
dus pontifex minus
[illegible] qui in circuitu
[illegible] psallant et as
pergant. ipse vero per me
diam ecclesiam vadit [illegible]
[illegible] in utraque par
te [illegible] cruce aper[it]
[illegible] iudicium quia pon
tifex [illegible]
[illegible] adiungere. qui
[illegible] exercitatus adiu
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] exemplo [illegible]
formare omnibus [illegible]
menta crucis [illegible]
re. Hoc autem [illegible]
agit [illegible] per [illegible]
invocationem ut con
firmare possit quod
inchoat impetrat.
Unde [illegible] per [illegible]
ad orationem se con
fert. [illegible] feria [illegible]

Completa oratione
et cantibus et
orationibus conversus
pontifex ad altare
incipiens antipho
nam. Introibo ad
altare et fundit quod
remansit de aqua
purificationis. ad ba
sim altaris. quia quod
[illegible] requirit humanum
[illegible] Postea
[illegible] altare de
[illegible] intelli
gitur [illegible]
exemplum [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] de [illegible]
[illegible]
[illegible] ad [illegible]
resurrectionis. [illegible]
[illegible] altare de
[illegible] tribulati
ones sancte ecclesie.
[illegible]
exempla. [illegible]
fert [illegible] quia
[illegible]

Utogh på alle fogters och befalningzmen: Rekenskap
som giorde äre aff Nabo [illegible] Pro Anno 2[illegible]

1 5 4 3

[illegible] regnāc iuste
[illegible] cta est eis.
[illegible] ntem: nō
[illegible] icinam. Ie
[illegible] ante. sicut q
[illegible] te: sicut ce
[illegible] capita pre
[illegible] duntur spu
[illegible] hancus
[illegible]
[illegible] is iuste
[illegible]
[illegible] us eius. [illegible]
[illegible] apatius [illegible]
[illegible] eius: et [illegible]
[illegible] eius [illegible]
[illegible] ariis [illegible]
[illegible] scri [illegible]

dine et iustitia [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
et [illegible] Lectio
Consolamini consolamini
popule meus:
[illegible] Omnium
[illegible] et aduocate
[illegible] completa est
[illegible] Dimissa est
[illegible] Suscepit
[illegible] duplicia: p
[illegible] peccatis suis. Vox cla
mantis in deserto. Parate
[illegible] rectas facite i
[illegible] semitas dei nři.
[illegible]
[illegible]

2d

3

dei exsufflauit in eo. Vere
fenum est populus. Exsiccatum
est fenum et cecidit flos: uerbum
autem dei nostri stabit in eter-
num. Super montem excelsum
ascende tu qui euangeli-
zas syon: exalta in forti-
tudine uocem tuam qui euan-
gelizas ierusalem. Exalta: no-
li timere. Dic ciuitatibus
iude. Ecce deus uester. Ecce do-
minus deus in fortitudine
ueniet: et brachium eius
dominabitur. Ecce merces
eius cum eo: et opus illius
coram illo. Sicut pastor
gregem suum pascet. in bra-
chio suo congregabit ag-
nos. et in sinu suo leuabit.
fetas ipse portabit. Hec
Consurge lectio iii.
consurge: induere
fortitudine tua syon. In-
duere uestimentis glorie [illegible]

colli tui: captiua filia syon.
Quia hec dicit dominus.
Gratis uenundati estis:
et sine argento redime-
mini. Quia hec dicit do-
minus deus. In egiptum
descendit populus [meus] in princi-
pio ut colonus esset ibi:
et assur absque ulla causa
calumpniatus est eum. Et
nunc quid michi est hic di-
cit dominus? Quoniam ablatus
est populus meus gratis. Do-
minatores eius inique
agunt dicit dominus et iugi-
ter tota die nomen meum
blasphematur. Propter [illegible]
sciet populus me[illegible]
meum in die illa: [illegible]
ipse qui loquebar [illegible]
sum. Quam [illegible]
montes pedes [illegible]
tis bonum predica[illegible]
tem dicentis sy[illegible]

3

sepe splendidū: in quo nō
solum iacuit fenū aīatū.
sed ciuis īuentus ē ange
lor. Lacta maīa creatorē
tuū. lacta panem celi: lac
ta p̄ciū mūdi. Postremū
tu illi ut mater ministra
temporalem substanciaȝ:
ut ipse nobis et tibi una
cum p̄re et sancto sp̄u tri
buat sempiternam. In
uigilia epyphanie. lectio v.
uel vii. Si fuerit dominica
Secundum lucam:
In illo tp̄e: Defuncto hero
de. ecce angelus dn̄i appa
ruit in sompnis ioseph
in egipto dicens. Surge
et accipe puer et matrē
eius et uade in t̄raȝ isrl'.
D' uenerabil'. bede presbiteri.
Quod omnis p̄ christo
pueris. herodes
longe post obiit. et ioseph

habebat vere formidans.
monente angelo in naza
reth galilee secedit. ultima
pietatis eius tempora designat:
quando iudea ea que nunc
est universali gentis illius
cecitate qua christianos in
quantum valet persequi non
desistit. arma: in quibus dam
antichristi persecucio consurget.

In die sancto epyphanie. ad prima.

Omnes
sicientes venite
ad aquas:
et qui non ha
betis argentum properate
emite [illegible] et comedite. Venite
[illegible] argento:
et absque ulla commutacione
vinum et lac. Quare ap
penditis argentum non in
[illegible] et laborem vestrum
non in [illegible] Audite
[illegible]

47 1540

Thermen ... Hans Joh[ann]sons Rekeningh(?)
... pro anno

1 5 4 0

noverunt ... Item
... appellatur ...
...
...
[illegible]

...

ut: et postquam eius
ascensione roborata
e. ante predicante[s] ...
omnino crediderunt. ...

[illegible]

1549(?)
47

...et infirmus:
...m habemus
...et hoc nobis
...datum est. quia
...iudicandus ascen-
...ibus veniet:
...id nobis cum
...udine precepit.
...tione exiget.
...a tunc in iudica-
...tior veniet:
...nobis ante iu-
...gratiam paciam

Feria iiii lectio
... i sermone
...one post triduum.

...nes dilectissi-
...qui inter res-
...dominum ascensionem
...fluxerunt. non
...transiere dies
...agna in eis
...a sacramen-
...a revelata
...teria. In his
...ore mortis au-
...immortalitas
...r. In his p
...quem infun-
...is spiritus: et

uno petro super ceteros
ovilis dominici cura
mandatur. In his di-
ebus duobus discipulis simul
dominus comes adiungitur.
ac trepidantium tardi-
tas increpatur. Flam-
mam fidei illuminata
corda conceperunt. et que
erant tepida reseran-
te scripturas domino effi-
ciuntur ardentia. In
fractione quoque panis.
convescentium aperiuntur
obtutus. In his diebus
ingerit dubitantium
oculis manentia pedi-
bus et manibus cru-
cis signa: ut non du-
bia fide teneretur. eam
naturam in dei patris
consessuram throno
que iacuerat in sepul-
chro. Tu autem. Lectio iiii.

Per omne ergo hoc
tempus dilectis-
simi hoc providentia dei
curavit. hoc docuit ut
dominus ihesus christus vere
cognosceretur resuscita-

qui vive erat et natus
et passus et mortuus.
Unde et qui de exitu
crucis . fuerant trepi
di . et de fide resurrec
tionis ambigui . ita
sunt roborati . ut domi
ni celos eunte sublimi
a . non solum nulla af
ficerentur tristicia . sed
etiam magno gaudio
replerentur . cum in conspec
tu sancte multitudinis
supra omnium celestium cre
aturarum dignitatem hu
mani generis natura
conscenderet . nec cum ul
sublimitatis modum
sue provectionis habi
tura: nisi eterni patris
recepta consessu . illius
glorie sociaretur in thro
no . cuius nature co
pulabatur in filio. lectio iii

Quia igitur xpi
ascensio . nostra pro
vectio est . et quo processit
gloria capitis . eo spes vo
catur et corporis: dignis

Discipuli

gaudiis et pia gra
actione letemur . Hod
enim non solum paradi
possessores firmati
mus . sed etiam cel
in xpo superna pene
mus: amplius ade
per ineffabilem xpi g
quam per dyaboli a
seramus invidiam
quos virulentus
micus primi habita
felicitate deiecit . e
sibi concorporatos dei
ad patris dexteram
locavit: qui vivit
regnat cum deo p
omnipotenti et spi
sancto per omnia secu
seculorum amen. Feria
leo papa in sermone

Exple meti
tis omnibus
unum testamenti
ris congruebant . d
ur elevatus est in c
manifestus in patris
ra donec tempora
ultimandis eius

...guntur. et ad iudicandum
... vivos et mortuos
...veniat. quod itaque
...demptoris nostri conspi
...m fuit in sacramenta
...nsivit. Et ut fides
... firmior: visioni
...trina successit. Hanc
...n ascensione domini
...tam. non vincula.
... carceres. non fames.
... ignes. aut laniatus
...rum: nec exquisita
...plicia terruerunt. Pro
...c per universum mundum
... solum viri sed etiam
...ne: non tantum pu
...res pueri. sed etiam
...nere virgines usque ad
...sionem sanguinis
...certaverunt. lectio ii.

Hec fides demonia
...eiecit. egritudines
...pulit: mortuos suscita
...vit. Unde et apostoli qui
...mirabilibus confir
... [illegible]
...ulti. atrocitatem
...ne passionis expa...

sione domini profecerint.
ut quicquid illis prius
intulerat metum verteretur
in gaudium: totam enim
contemplationem animi
in divinitatem ad patris
dexteram consedentem
erexerant. Sentit igitur
filius hominis dei filius
ineffabili modo cepit
esse divinitate presentior:
qui factus est humani
tate longinquior. Ipsum
autem ascendentem disci
pulis omni suspicientibus.
astiterunt angeli duo:
ne posset ambigi omnia
illi esse subiecta. cui
ab ipso corporee nativi
tatis exordio famula
tus servisset angelicus.

Sicut enim con lectio iii.
cipiendum christum
angelus nuntiavit. sic
et editum de virgine voce
celestium cecinit. sicut
resurgentem a mortu...
is superne [illegible]
testimonia convenerunt.

narē? O pulchra ad in-
tuendū. amabilis ad
contemplandū. delectabi-
lis ad amandū. quia
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
te dn̄a [illegible]
te sequentem. miser[illegible]
aīam post te anhelantē
languentē. Nulla res un-
quam sublimē contem-
plor mariam locatā. Ni-
chil equale marie: nichil
nisi deus maius maria.
Deus filiū suū quē so-
lū de corde suo equalem
sibi genitū tamquam
seipsum diligebat: dedit
marie eundem ipsum. ut na-
turaliter esset unus idemque
communis filius dei et
marie. Tu autē. Lcō ii.

O Omnis natura a
deo creata ē: et
deus ex maria natus
est. Deus omnia creavit:
et maria deū generavit.
Deus qui omnia fecit:

[illegible] se ex m[illegible] fecit: [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] maria est
[illegible] omnis [illegible]
Deus [illegible] genuit cunctū
[illegible] sunt omnia facta:
et maria genuit illū sine
quo [illegible] fuerit bene
est. [illegible] dn̄s tecū: cui
dedit [illegible] per omnis natu-
ra [illegible] deberet se-
cū. Maria [illegible]
te [illegible] sit tecū
esse dn̄m. [illegible] voluerit e-
sse tecum. [illegible]
gratiam causē [illegible] tua
voluisti: [illegible] amor
tu servus sit [illegible].
et [illegible] semper sit
tecum. Tu autē. Lectio iii.

F [illegible]
[illegible] a in-
clamat: necessitatis [illegible]
[illegible] ipsa [illegible]. Sic

terrū et reficiemus pieta
tis tue q[illegible]iam dni nos
subsisti[illegible] sit ne[illegible]
sarie ut co[illegible]gaudiuno [illegible]
tudinis [illegible]
brīū et [illegible]passio misere
rēe quan[illegible]ū nobis expe
dit sit te[illegible]. Sicut eni o
beatissima d[illegible]a te auersis
et a te despectis necesse
ē ut intereat. ita omis
ad te conuersus et a te res
pectus ut pereat impos
sibile ē. Sicut eni dn̄a
deus genuit filiū ī quo
omia uiuūt: sic o tu flos
uirginitatis genuisti eū
p quē et mortui reui
uūt. Et sicut deus per
filiū suū bonos angelos
a pctō seruauit. ita tu
o decus puritatis per fi
liū tuū miseros hoīes
q[illegible] pctō saluasti. Nō eni
est reconciliacio nisi q̄
tu integra in utero fo
uisti: non ē salus nisi
quam tu uirgo genuisti.
Ergo o dn̄a mater es
iustificatoris et iusti

ficatoris genitrix es recō
ciliacionis et reconcilia
toris. parens es salutis
et saluatoris. In sabbato
uicesimo primo Item in
eadem oracione. lcō i.

O nr̄a fiducia. o tu
tū refugiū ma
ter dei ē mater
nr̄a. Mater eius ī qua
solo speramus et quem
solū timemus: ē mater
nr̄a. Mater inquā eius
qui solus saluat. solus
dampnat. ē mat nr̄a.
sed o benedicta et exalta
ta nō tibi soli sed et uo
bis quidem. Si tu dn̄a
es mater eius. nonne
et alii filii tui sūt fr̄es
eius? Sed qui fratres
et cuius eius? Loque
tur unde confidentie no
strum. an silebimus ne
de elacione arguatur
os nr̄m: sed quod cre
dimus amando. cur nō
confitebimur laudando?
Dicemus igitur. nō sup
biendo. s grās agendo.

Nam eū fecit ut ipe per
maternam generatiōnē
esset nature nr̄e et nos
p vite restaurationem
essemus filii mr̄is eius:
ipe nos īvitat ut cōfite
amur nos fr̄es ei⁹. lc̄o
Ergo iudex scd̄a.
noster: saluator
mūdi est fr̄ noster. Deus
deus nr̄: ē factus p ma
riam frater nr̄. Nam
igitur certitudine debe
mus sperare. quia deso
latione possumus time
re quod sine salus sine
dampnatio de bonis fr̄is
[illegible]
[illegible]
affectu tam frēm et tā
mr̄em amare debem⁹?
Qua familiaritate nos
illis cōmittemus? Qua
securitate ad illos con
fugiemus? Qua dulce
dine fugientes suscipie
mur? Bonus igitur fr̄
noster nobis dimittat
quod deliquimus ipse
[illegible] quod delinquēres

merum⁹. ipe donet qd̄
penitētes petim⁹. bona
mater oret et exoret pro
nobis ipa postulet et ipe
tret quod expedit nobis.
Ipa roget filiū pro filiis.
unigenitū p adoptatis:
dominū pro servis. Bo
nus filius audiat mr̄ez
pro fr̄ibus. unigenitus
pro hiis quos adoptavit.
dn̄s pro hiis quos libe
ravit. Tu autē. lc̄o iii.
Maria quantū tibi
debemus? Dn̄a
mater per quā talem
fr̄ēm habemus? Quid
[illegible]
certitudinem [illegible] magne do
mine tu noster maior
frater. magna dn̄a tu
[illegible] maior mater: dote
[illegible]da tua qua reue
rentia debeant nos co
gitare. Bone tu et bo
na: dulcis tu. et dulcis
tu. Dicite et date aīabz
nr̄is quo affectu nos
memorando de nobis
delectentur. delectando

iocundentur. iocundando impinguentur. Impinguate et succendite eas vestra dilectione nostro continuo amore langueant corda nostra. liquescant anime nostre. deficiat caro nostra. Utinam sic animas nostras uiscera dulci feruore nostre dilectionis exardescant: ut uiscera carnis nostre exardescant. Utinam sic intima spiritus dulcedine nostri affectus impinguentur. ut medulle corporis nostri exsiccentur. Tu autem.

Lectiones de beata virgine post oct. epyphanie. Sabbato primo. Sermo augustini de annunciacione. Lectio prima.

Castissimum marie virginis uterum. clausum uentris cubiculum. signatum pudoris cenaculum: merito plenissime collaudare. si messem meterem quam non seminarem. Deus solus potest metere quod non seminauit: sicut ipse in ewangelio dicit. Dicat igitur solus. dicat natus ex virgine filius marie: dicat sponse nostri sue. meto ubi non seminaui: et colligo ubi non sparsi. Dicat etiam maria. Et ego te filium generaui: sed virginitatem meam non violaui. Regnum tenui virginitatis: et regem genui castitatis. Ingredientem et egredientem habui in palacio uentris filium imperatoris: et e manibus meis non amisi clauem regni pudoris. Porta facta sum celi: ianua facta sum filio dei. Illa porta facta sum clausa: quam in visione diuina vidit ezechiel propheta. Lectio ii.

Joseph fili david natus ex genere sacerdotali et regali filius prophetarum. sonus scribarum. ille qui

incipiet novus ordo predi-
catorum exoriri: qui scilicet
[…]su appetens et predicationis
officium et paupertatem volun-
tariam profiteretur. Magi-
ster quoque ipsius ordinis
[…]bat romana urbe pre-
dicationis insistens offi-
cio: demorabatur. His au-
ditis magister reginaldus
continuo beatum dominicum
accersiri fecit: et ei cor-
dis sui reseravit archa-
na. Tu autem. Lectio ii.

Illectus denique sancti-
tatis eius aspec-
tu. graciosoque sa-
lutaris exhortationis
affatu: ex tunc ordinis
ipsius deliberavit ingres-
sum. Sed mox sancti
propositi examinatrix ad-
versitas voto eius obvi-
avit. et idem magister
reginaldus gravi infir-
mitate corripitur. Mor-
bo invalescente sumu-
unt iuxta modum natura[?]
mortis etiam revelantur
indicia: salutisque a me-
dicis desperantur remedia.
Beatus vero dominicus sus-
cepte sobolis intempesti-
va dampna non sustinens
totum se ad orationem con-
tulit: aures divine cle-
mentie importunis crebris
clamoribus interpellans
nec ullatenus silentium
ei prestans: ne se tam
subito nondum nati sed
quodammodo spe concepti
filii consolatione frau-
daret. et sicut ipse post-
modum in collatione fratribus
referebat. obsecrans ut
vel modicum tempus sibi eum
concedere dignaretur. Eo
igitur in orationibus
persistente. apparuit visi-
biliter magistro reginal-
do vigilanti et vehementi
ardore febrium estuanti
beatissima dei genitrix mun-
di domina virgo maria duabus
se comitantibus speciosis
supra modum puellis. Ip-
samque reginam se clemen-
ter alloquentem is qui pa-
tiebatur audivit. Pete

inquit a me quod vis:
et dabo tibi. Deliberavit
[illegible] quid peteret: una ex
his que regnavit secum
[illegible]
gessit ei ne quid peteret
nisi quod regina [illegible]
[illegible]

in [illegible]
in pacis. [illegible]
iudicavit [illegible]
inquit [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] omnis [illegible]
compatem [illegible]
hic [illegible]
Sic [illegible] a [illegible]
regina [illegible]
[illegible]
[illegible] mater [illegible]
[illegible]
[illegible] sanitatis [illegible]
ne [illegible] facto [illegible]
ad se [illegible]
[illegible] se haberet [illegible]
[illegible] : sanus [illegible]
fieri. [illegible]
[illegible]

Feria die infra oct. lectio i.

Sollempnitas quam
celebramus inter
manifestationem domini.
epyphania grecum nomen
accepit. Magi venerunt ab
oriente. regem iudeorum re
quirunt: qui tot reges
iudeorum nunquam antea que
sierunt. Requirunt autem
non aliquem viribus eta
tis sue grandevum. in hu
manis oculis in excelsa
sede conspicuum. exercitibus
potentem. armis terren
tem. purpura nitentem.
diademate refulgentem.
sed recenter natum in matris
uberibus inhiantem nul
lo ornatu corporis. nullis
membrorum viribus. nullis
parentum opibus. non sua
etate: non suorum potestate pres
tantem. Querunt regem
a rege iudeorum. ab herode
christum. a grandi parvulum.
a claro latentem. ab ex
celso humilem. a loquente
infantem. ab opulento in
opem. a forti infirmum.
et tamen a contempnendo
adorandum. lectio sexta.

Profecto in quo nul
la pompa regia
videbatur: vera maiestas
adorabatur. Denique hero
des timet: magi desiderant.
Regem illi cupiunt invenie
re: regnum metuunt iste fu
turi. Utrique postremo que
runt. Illi per quem possent
vivere. ille quem vellet oc
cidere. Ille in quem grande
peccatum committat: illi qui eis
omnia peccata dimittat.
Necat quippe herodes par
vulos multos: dum ad in
teritum unius pervenire cupit.
Et cum sceleratissimam et cru
entissimam cedem in tot
innocentibus perficit: se ipsum
tanta iniquitate primus
interfecit. Interea rex verus
infans verbum magis illum
adorantibus. parvulis
pro eo morientibus. sive
iacebat sive sugebat. et non
dum locutus credentes
iuemebat: et nondum
passus martires faciebat.

Quia dicā lectio iiii.
te infelicitate uiden
rū? qui primū magis uin
uenientibus esset demon
strauerit? Similes sin
bus arche noe qui ani
ubi cū accederent [illegible]:
et ipsi diuinus [illegible]
Similes lapidibus [illegible]
bus unam ost[illegible]
[illegible]ulare [illegible]
[illegible]runt et [illegible]
[illegible] direc[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] cū in uniu
adducta conspectū. adio
cernere spectacula spūa
lia. Nascitur xp̄us. uirgo
concipit. uirgo parit. uir
go nutrit. adest fecundi
tas nec abest integritas:
angeli annunciant: pasto
res glorificant. celi enar
rant. magi desiderant.
Reges formidant: iudei
demonstrant. Gentes
adorant. frustrant' sem

entes. [illegible]:
admirant' [illegible]. Hec
ē ista [illegible].
infirmi [illegible]. paruu
h magnitudo. Profecto
illud uerbū fecit hec uisa:
p quod facta sunt omnia.
Aug? in sermone. Ante
[illegible]. Infra
octauas. lectio prima.
Hodie gentes ma
gi. stella demonstran
te ad xp̄m uenerunt.
hec stella uanitas compu
[illegible] astrologos. Di
[illegible]: ni
[illegible]
[illegible] celi et ste[illegible]
potius demonstrarunt. Nā
ipse nouam stellam decla
rauit natus: qui antiquū
solem obscurauit omnibus.
Illa luce inchoata ē fides
gentiū: illis tenebris ac
cusata ē pfidia iudeorū.
Quid erat illa stella. que
nūquam antea apparuit
nec postea pmansit: nisi
mirifica lingua celi que
enarrat gloriā dei? Quid

progenita stemate rega
li: sed paup in p̄sidio tem
pali. paup mūdanis re
bus: referta diuinis mu
neribus. In tantū pau
per: ut agnū qui pro pc
cato in purificatione of
ferebatur non haberet.
In tantū diues ut agnū
pc̄ta mūdi tollentē salua
v̄ginitate generare pos
set. Siquidem et ip̄e filius
dei paulominus ab ange
lis minoratus. pro nob
etiam egenus factus ē:
ut nos sua paupertate di
taret. O u̅a paupertas q̄
nos diuites reddidit:
felix inopia que nos lo
cupletes effecit. Quales
et quantas in illo pue
ro symeon ille iustus et
timoratus intuitu men
tis agnouit: quē post
quam uidere meruit:
nichil pret ip̄m concupi
uit uidere: nec etiam in
hac uita desiderauit ui
uere. Idem in sermone de
natiuitate eiusdem. Sit
nobis. Lectio tercia:
Quin ego libenter
amplectitur deum
natū: nō horret v̄ginis
partū. Dicit deus crea
tor hominis: filius hoīs.
Quid ē quod monet te
in mea natiuitate? Non
sū conceptus libidinis cu
piditate. ego matrem de
qua nascerer feci: ego ui
am p̄paraui itinei meo
mūdaui. Quā despicis
manichee mater mea est
sed manu mea fabricata
ē. Si potui inquinari cū
eam facerem: inquinari
potui cū ex ea nascerer.
Si solis radius cloace
sordes exsiccare nouit. et
inquinari nō nouit. quāto
magis splendor lucis eter
ne. in quo nichil inquina
tū incurrit. Quecumque
radiauerit mūdare po
test. et ip̄e pollui nō pt?
Stulte unde sordes in uir
gine. que nec cōcipiendo
libidinem. nec pariēdo
perpessa ē dolorē? Unde

in domo sordes. ad quā
mulieris accessit hospes?
Solus ad eam dñs et sa
luator venit. veste quā
nō habebat induit: eāq
sicut inuenit clausam re
liquid. Tu autē dñe :~

Sequentes .vi. lectiones
legant[ur] in festis feriis de
sancto Dominico quando ...
[illegible]
Cum autem magister regi
naldus notitiam sancti
dominici primo habuit.

Cum lectio i[a].

Cum igitur ibi
dem morā
cōtraheret:
cōtigit ma
gistrū regnaldū venera
bilem aurelianensis de
canū illuc usq venire ā
no domini millesimo du
centesimo decimo octauo.
Erat iste magister regnal
dus vir sciencia p̄ditus
ūnite pariter et opinione p̄
clarus: qui etiam ī iure
canonico rexerat pisius
ānis quinq. Hic tale
conceperat propositum: ut
relictis omnibus que
habebat. p̄dicationi tot[us]
insisteret. Et huic sibi vi
uendi modū elige dispo
nebat: sed quo nā mo
do id cōmodius ageret.
quod mente conceperat
adhuc aīo nō satis con
curreret. Rō dī eū e[illegible]
[illegible]
[illegible] Habito
autē cū quodam sedis
aplice cardinali famili
ari colloquio suū ei pro
positū reuelauit: dicēs
se ad modū affectare. si
quo modo posset huius
vite genus attingere. ut
relictis omnibus xp̄m p̄
dicando p diu̇sa loca dis
curreret in voluntaria
paupertate. Hic ille. Cu

No 1
1575

carni: cum assumitur in ce-
nati ubi mater in celum.
Nec cessare debet a lau-
dibus humana morta-
litas: cum hominis sola
natura supra immorta-
les spiritus exaltatur in
virgine. Sed de eius glo-
ria. nec silere devocio
patitur. nec dignum ali-
quid sterilis concipere co-
gitatio. aut in erudi-
ta pro loquio parturire.
Hinc est quod et ipsi celes-
tis curie principes in
[illegible]
[illegible] clamant nobis [illegible]
[illegible]
[illegible] de deserto
[illegible]
[illegible] desertus [illegible].
Que est ista que de sub
sole. ubi nichil est nisi
labor et dolor. et afflic-
tio spiritus. ascendit deli-
ciis spiritualibus affluens?
Nunquid in delicias dyre-
ctum virginitatis decus
cum munere fecunditatis.
humilitatis insigne.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] As-
cendens igitur [illegible] deser-
to regina mundi [illegible]
angelis sanctis [illegible].
ut canit ecclesia: sponsa
facta est et suavis in de-
liciis suis. Sermo eiusdem.
Signum sermo ii.
magnum apparuit
in celo. mulier amicta
sole et luna sub pedibus
eius: et in capite eius
corona stellarum [illegible].
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
tam sibi. Quemadmodum
enim sol ille super bonos
et malos indifferenter
oritur. sic ipsa dominus
sese exorabilem omnibus
clementissimam prebet.
Et defectus omnis sub ea
est. et quicquid fragilita-
tis seu corruptionis est.
per omnibus excedit: ut [illegible]

Preste Renten och Tienden
Aff Offre Garagunden Anno
1583

uestita: sub pedibus eius
luna esse [illegible]icatur. Iure
quoque [illegible]a iure [illegible]
tur amic[illegible]a que luci illi
in accessi[illegible] uidetur uin
sa nec [illegible]atum tangi:
sed op[illegible] magis et cu
fundi. [illegible] tamquam ipso
igne c[illegible]ustum. Candi
dissimus sane sed et ra
diatissimus amictus ei
us omnia tam excellenter
irradiata nescitur. ut
nichil in ea tenebrosum
uel sub obscure saltem
uel minus lucidum: sed
[illegible]
[illegible]

Q[illegible]
[illegible] facta es et
[illegible]: qua [illegible]. [illegible]
[illegible] quam intima quan
tam inuenisti gratiam apud
eum. In te manet. et tu
in eo. Vestis eum: et ues
tiris ab eo. Vestis eum
substantia [illegible]m carnis: et
uestit te ille sue gloria
maiestatis. Vestis nu

be solem: et sole ipsa ues
tiris. Nouum enim fecit deus
super terram: ut mulier cir
cumdaret uirum. et ut ipsa
sole apparet amicta. Re
gis et coronauit eum: et
uicissim ab eo meruit
coronari. Egredimini
filie syon: et uidete re
gem salomonem in dya
demate quo coronauit
eum mater sua. Verum
hoc alias. Interim sane
[illegible] magis et
uidete reginam in diade
mate quo coronauit eam
filius. In capite [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] corona
[illegible] longe clarius
[illegible]. tenet eas po
cius qua tenetur ab eis.
Quid in coronent syde
ra quam sol uestitur. Tu.
Si dominica euenerit in ipso
festo assumpcionis legatur
omelia de dominica in aliqua
feria infra oct. Si autem
euenerit in oct. ubi lau

et psallere in carcere no[n]
[illegible] Sequenti die
[illegible] et iu[ssit]
eis [illegible] preparari
in [illegible] Sancti
dixerunt [illegible] suum:
et usque in finem pro ve
ritate dimicamus. Tunc
precepit eos mitti in ignem.
Illi autem deambulabant
in medio: sicut in para
diso amenissimo, et psal
lebant. Deambulantibus autem
illis, egressa est flamma
et combussit plurimos
impios. Sancti vero ap
paruerunt illesi. Lectio vii.
Post hec iussit pre
ses suspendi
sanctos in eculeo: et tor
queri. Stabat autem
angelus domini qui eos
custodiebat illesos. Fa
tigati sunt autem ministri
et facti quasi mortui.
Videns autem hec preses:
iussit eos deponi, et cos
mam et damianum cum
fratros lapidari: anthi
mum autem et leoncium
et euprepium duci in
carcerem. Lapides vero
virtute dei repulsi: in illos
[illegible]rabant lapidantes. Tunc
iussit preses sanctos educi
tos de carcere: stare iuxta
cruces, et venire mili
tes qui eos sagittarent.
Sagitte vero conuerse: inter
fecerunt plurimam mul
titudinem. Tunc preses
perturbatus usque ad mor
tem, iussit amputari ca
pita eos. Et psallentes
venerunt ad locum: ubi
carnifices amputaverunt
eos capita. Lectio octava.
Tunc pie mentis
homines rapue
runt eos corpora, et incer
tes verbi quod dixerat
sanctus cosmas, ne cor
pora eos in uno sepeli
rentur: cogitabant ubi
sepelirent eos. Et ecce
subito cursu mirabiliter ca
melus advenit huma
na voce dicens. Homines
qui multa mirabilia
per sanctos percepistis:

non solum ante nos sed
etiam nos iumenta ad
uem nunciare nobis. ut
non separentur corpora sanctorum.
sed in uno loco recondan
tur. Et cum audisset mul
titudo que exequiis fa
mulabatur. laudem dedit
deo. sepelieruntque eos
ibi: usque in presentem diem
celestia beneficia largiun
tur. Sancti viri Gregorius turonensis

Hi sunt duo gemi
ni cosmas et da
mianus. arte medici:
qui postquam effecti sunt
christiani: sola merito uirtu
tis. et interuentu orationum
depellebant infirmitates
languentium. Qui diuersis
consummati cruciatibus
in celestibus coniuncti sunt:
multaque miracula inco
lis ostendunt. Nam si quis
infirmus ad eorum sepul
chrum fide plenus ora
uerit: statim medicinam
sanitatis recipit. Rete
runt etiam plerique per
uisum eos languentibus

apparere. et quid faciant
iudicare. Quod cum fece
runt iam discedunt. Tu.

In festo beati wenceslai martiri.

Sanctus wencesla
us dux bohemorum
fuit. Hic autem deum dilex
it: ut spretis rebus secu
li spiritualibus se mancipa
ret. Erat enim in iudicio
rectus: in oratione deuotus.
pietate compatiens. Hic
omnes pauperes dilige
bat: quasi caritatis uis
ceribus singulos enutri
uisset. Tu autem. Lectio ii.

Cum autem semel
ad imperatoris
curiam cum aliis prin
cipibus postremus ad
uenisset. et ob hoc indig
nati alii principes. lo
cum sibi ad sedendum
dare nullatenus decre
uissent: cum subito uir
dei intraret. uiderunt
crucem auream in fron
te ipsius. et hinc inde an
gelos ipsum comitantes.
Cum cesar hoc uiso mox

nam attingentes tan
dem romam a domno beatum
marcellinum urbis ponti
ficem confirmantes: ele
gerunt ut ante gladiis
interirent. quam sacram
xpi fidem violarent. lc ii.

Recepti igitur a dio
cletiano iubentur
ut post maximianum itine
re quo ceperant: galliam
tenderent. Transgressis
igitur alpibus maximi
anus octodurum venit:
ibique iussit ut per aras de
monibus consecratas
iurarent inequalibus si
bi animis contra bagau
das turbas esse pugnan
dum. christianos vero ab om
nibus persequendos. Quod
cum pervenit ad notitiam the
bayde legionis. ad locum
cui agaunum nomen est pro
peravit. ut [illegible] unum
spacio ab octoduro sepa
rata: [illegible] communionem
sacrilegii preveniret. lc iii.

Maximianus ergo
[illegible] ad iuramenta

superius memorata com
tus [illegible] agnovit p
tergressam legionem:
satellites mittit. ut eam
revocarent. Erat in eadem
legione primicerius mau
ricius. signifer exuperi
us. candidus senator:
qui ita commilitonibus pre
erant. ut amore potius
quam terrore obedientiam
properent. Viri autem isti
in rebus bellicis strenui.
virtute nobiles. sed fide
nobiliores erga impera
torem fortitudine. erga
xpm devotione certabant:
ewangelici vero precepti sub
armis custodes redde
bant. que dei erant deo:
et que cesaris cesari. lc iiii.

Requirunt itaque quod
cesar mandasset:
dictum est quod iuberet eos
libare sacrificia. Tunc hu
mili affatu dederunt res
ponsum. ad bellum parata
tam legionis esse virtu
tem: ad committenda vero
sacrilegia octodore non

redire. Tunc cesar furore
[illegible]
respectum mea celestis i-
iuria: et meam religio
romana contempnitur.
Sentiat contumaces mi-
lites: non solum michi
sed etiam diis meis me
posse dare vindictam.
Jam fidissimorum meorum
turba festinet: et deci-
mum quemque morti funes-
ta sors prebeat. lectio v.

Post hanc vocem
ad legionem pro-
peratur crudelia precepta
referuntur. Traduntur
viri quos ordo repperit
numerandi. Leti ceruí-
ces prebent: solaque inter
eos erat de gloriose mor-
tis acceleratione conten-
cio. Perfecto scelere: ut
legio recedat iubetur. Tunc
mauricius primicerius
paulutum a satellitibus
regis segregatus: con-
iugat legionem. et hac
oratione ipsam alloquitur.
Gratulor quidem vestre con-

unitiones omnium: quod
[illegible]
nominis [illegible] clarus
attulit [illegible] .vi.
A[illegible] ma
[illegible] t. S
an[illegible] quod
anim[illegible] em
gloria[illegible] nes
nos [illegible]
exemp[illegible]
[illegible] s:
iam [illegible] de
heretic[illegible] s.
Sit nobis [illegible]
fides [illegible] eat.
Jam ter[illegible] mal
[illegible]
ven pa[illegible]
regnus [illegible]
suum con[illegible] m.
nunc de[illegible] s
sub[illegible] ne
passione[illegible] a est
que eter[illegible]
uite hu[illegible] e in-
catur. [illegible] .vii.
A[illegible] di
[illegible] ma
voce ha[illegible] sa

dit. ut credentes i se
ad celestem patriam
tranquilla naviga
tione pducat. et uni
uncipes civitatis sue
faciat: quos huma
nitatis sue fecit esse
consortes. Non ergo
xpus indiget navi.
sz navis indiget xpo:
quia sine celeste gu
bernatore navis ec
clesie p mundanu pe
lagus. p talia et tan
ta discrimina ad ce
lestem portu non vale
[illegible]
transfretavit et venit
in civitatem suam.
Creator rex orbis ter
re dns. postea quaz
se pter nos nra an
gustavit in carne. ce
pit hre humanam
priam. cepit civita
tis iudaice esse civis.
parentes habere ce
pit parentu omniu
ipse parens. ut invita

ret amor. attraheret
caritas. vinceret af
fectio. suaderet huma
nitas. quos fugarat
dnatio. metus disp
serat: et fecerat uis
potestatis extorres.
Et vi lco viii
dens ihs fide
illoz: dixit paralitico.
Confide fili: remittu
tur tibi pcta tua. O
mira humilitas. Des
pectu et debilem. toti
us membroz copagi
bus. dissolutu filiu
[illegible]
gere. [illegible] teste ver
bisti: quia dimitti
tur ei peccata sua.
Audit veniam et ta
cet paraliticus. nec ul
lam respondet gram.
quia plus corporis
quam anime tende
bat ad curam. et te
porales erumpnas
resoluti corporis sic de
flebat. ut eternas

Finland 1571 N° 2

penas resolutionis
anime nō defleret: gꝰ
tiosiorem sibi uitam
nitem indicans quā
futuram. Merito xp̄i
offerentiū fidem res
picit. et uerecordiā sic
respuit iacentis: ut
fidei aliene suffragio
paralitici aīa ante cu
raretur quā corpus.

Respiciēs lcō ixꝰ
inquit ihesus
fidem illoꝝ. Cernitis
in huiꝰ loci fr̄es dīm
nō querere insipien
ciū uoluntates. nō ex
pectare ignorantiū fi
dem. nō infirmam stul
ta desideria ꝑscrutari:
sed ad alterius fidem
subuenire. Et reue
ra fr̄es. quando me
dicus languentium
aut querit aut respi
cit uoluntates: cum
semꝑ contraria desi
deret aut requirat i
firmus? Hinc ē qđ
nūc ferrū nūc ignē
nūc amara pocula
ingerit et apponit in
uitis: ut curaz sani
sentiant quā sentire
nō poterant egrotan
tes. Et si homo iniu
rias despicit. maledcͣ
ta cōtempnit. ut sau
ciatis manibus spō
te uitam conferat et
salutem: quanto ma
gis xp̄us medicus
bonitate diuina. mor
bis saucios peccatorꝫ.
et frenesi criminū la
borantes. ad salutē
etiam inuitos attra
hit et nolentes. Eu.

Dominica xxꝰ Sc̄dm

In illo tēpe: mathm̄.
Dicebat ihūs parabo
lam hanc. Simile fac
tū ē regnū celoꝝ hoī
regi: qui fecit nupti
as filio suo. Et misit
seruos suos uocare
inuitatos ad nupti
as: et noluerunt
uenire. Et reliq. Omꝰ
beati gregorii pape.

Nam singularitatem in eo
laudare non est necesse.
quia ita usus est ut iam
illo tempore non miles sed
monachus putaretur.
Quibus rebus ita sibi
commilitones suos devinxe
rat ut eum miro affectu
venerarentur. Nec tamen
dum regeneratus in Christo
agebat quendam bonis
operibus baptismatis can
didatum. assistere scilicet
laborantibus. opem ferre
miseris. alere egentes:
vestire nudos. Nichil autem
sibi ex militie stipendiis.
preter cotidianum victum
reservabat. Iamque tunc
ewangelii non surdus
auditor. de crastino non
cogitabat. Tu autem. Lectio iiii.
Quodam autem
tempore cum iam
nichil preter arma et sim
plicem militie vestem ha
beret. media hyeme que
solito asperior inhorrue
rat. adeo ut plerosque vis
algoris extingueret: ob

vium habet in porta Am
bianensium civitatis pa
uperem nudum. Qui cum pre
tereuntes ut sui misere
rentur oraret. omnesque
miserum preterirent: intellex
it vir deo plenus. sibi il
lum aliis misericordiam non pres
tantibus reservari. Quid
tamen ageret? Nichil pre
ter clamidem qua indutus
erat habebat. Iam enim
reliqua in opus simile
consumpserat. Arrepto i
taque ferro quo accinctus
erat. mediam dividit.
partemque eius pauperi tribu
it: reliqua vero rursus
induitur. Interea de circum
stantibus risere nonnul
li: quia deformis esset.
et truncatus habitu: mul
ti quidem altius gemue
re quod nichil simile fecis
sent: cum utique plus sine
sua nuditate potuissent.
Nocte igitur Lectio v.
insecuta cum se
sopori dedisset. vidit Christum
clamidis sue qua pau

[illegible]
[illegible]
[illegible]
Hor ad [illegible] militu
dinem [illegible] commū
[illegible] xp̄m clara uoce di
centem. Martin⁹ adhuc
cathecuminus: hac me
ueste contexit. Quo uiso
bonitatem dei in suo ope
cognoscens. cū esset an
nor[um] duo deuiginti ad ba
ptismū euolauit. Nec ta
[illegible] renūciauit
[illegible] sui p̄cib[us]
[illegible] ransacto
[illegible] in tempore
[illegible]
[illegible] na expecta
[illegible] us: p̄terea
[illegible] tea [illegible]
[illegible] ascendimus.
solo noie militauit. l[ectio] vi.
Interea irruentib[us] intra

militans quo peteret aux[illegible]
bonum. hactenus inquit
[illegible] cesarem militaui tibi:
patere nūc. ut militem
deo. donatiuū tuum pug
naturus accipiat. xp̄i
miles ego sum: [illegible]
michi non licet. [illegible]
ramus [illegible] dicens
eū metu pugne que pos
tera die [illegible] futura. nō
religionis [illegible] detrectare
militiam. [illegible] uo
cem mar[illegible] in cepi
dus: si [illegible] ma
ne a[illegible] feci.
crastina [illegible] hem
[illegible] tu
[illegible] ui
[illegible] nens.
[illegible] me
os [illegible] l[ectio]
[illegible] vii.
R[illegible] nube
[illegible] icit.
[illegible] gni
[illegible] ne
[illegible] pre
[illegible] ssep
[illegible] du

[...] et agreste
vento linthea mina corpo-
ri superiecta volitarent pro-
fanos sacrificiorum ritus
credidit: quia esset hec
gallorum rusticis consuetu-
do simulachra demonum
candido tecta velamine
misera per agros suos cir-
cumferre demēcia. lcō iii.
Elevato ergo in ad-
versum signo crucis
imperat turbe non move-
ri a loco. onusque deponē.
videres miseros primum
velut saxa riguisse. Deīn
cum movere se summo
conamine niterent᷑. ul-
tra accedere nō valentes.
ridiculam in vertiginem
rotabantur donec victi
corporis onus deponunt.
Attoniti et semet invicem
aspicientes: quid nam
sibi accidisset taciti cogi-
tabant. Sed cum beatus
vir comperisset exequia-
rum illam esse frequen-
tiam non sacrorum: eleva-
ta rursum manu dans

eis abscedendi et tollendi
corpus potestatem. Ita eos
et cum voluit stare com-
pulit: et cum libuit abi-
re permisit. Tu autem.
In iiia feria. lcō prima.
Item dū in vico quodam
templum antiquissimū
diruisset. et arborem pi-
neam que fano erat prox-
ima esset aggressus ex-
cidere antistes loci illius.
ceteraque gentilium turba
cepit obsistere. Et cū idem
illi qui dum templum
evertitur imperante do-
mino quievissent: succi-
di arborem nō patiebā-
tur. cepit eos sedulo cō-
monere. nichil esse reli-
gionis in stipite: et illam
succidi oportere quia ēēt
dedicata demoni. Tū unus
ex his qui erat audacior
ceteris. si habes inquit
aliquam de deo tuo quem
dicis te colere fiduciam.
nosmetipsi succidimus
hanc arborem. tu ruen-
tem excipe: ut si tecum ē

tiuus ut dixis dominus
euadas. Tunc ille intre
pide confisus in domino
facturum se pollicetur. Hic
uero ad istius modi con
dicionem. omnis illa gē
tilium turba consensit:
facilemque arboris sue ha
buere iacturam si inimi
cum sacrorū suorum casu il
lius obruissent. lcō ii.
Itaque cū in unam partem
pinus ita esset inclinata.
ut nō esset dubiū quam
in partem succisa corrue
ret: eo loco uinctus sta
tuitur. pro arbitrio rus
ticorum. quo arborem esse
casuram nemo dubita
bat. Succidere igitur ipsi
suam pinū cum ingenti
gaudio leticiaque ceperunt.
Aderat eminus turba
mirancium iamque pau
latim nutura pinus. et
ruinam suam casura mi
nari cepat. pallebant
eminus monachi: et spē
omnem pdiderant. solā
martini mortem expet
tantes. At ille confisus
in dño. iam sup se ruen
ti eleuat obuiam manū:
signum salutis opponit.
Tunc vº turbinis modo
retroactam putares diu
sam in partem ruit: adeo
ut rusticos qui tuto in
loco steterant. pene pro
strauerit. Tunc vº in ce
lum clamore sublato: gē
tiles stupere miraculo.
monachi flere p̄ gaudio
ceperunt. Nemoque fere
ex illa multitudine gen
tilium fuit qui non in do
minū ihm̄ relicto impie
tatis errore crediderit.
In uico autem cui lcō iii.
leprosum nomen ē. cum
idem templum opulen
tissimū supsticione reli
gionis uoluisset euertere:
restitit ei multitudo gen
tium. adeo ut non absque
iniuria sit repulsus. Itaque
secessit ad proxima loca.
ubi p triduum cilicio tec
tus et cinere ieiunans
semp atque orans. preca